

Sever Slovenska je predurčený pre živočíšnu výrobu

„Sever Slovenska je predurčený pre živočíšnu výrobu“ odznelo jednohlasne počas žatevného výjazdu na Orave. Tretí, posledný žatevný výjazd s účasťou rezortnej ministerky zorganizovala 22. augusta Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora na Orave.

Takmer pokosené

Žatva sa na Slovensku ako aj na Orave blíži k svojmu záveru. Podľa informácií, ktoré odzneli počas stretnutia, ostáva v regióne pre daždivé počasie pokosiť ešte okolo 10% obilnín. Aj počas žatevného výjazdu kombajny stáli na hospodárskych dvoroch podnikov. Daždivé počasie je však pre túto oblasť charakteristické. 100 ha zostáva pokosiť aj Podielníckému roľnícko-obchodnému družstvu Bobrov, ktoré bolo hosťiteľom výjazdu. *„Dlhodobo dosahujeme úrody nad 5 ton. Tento rok nám vychádza okolo 6 ton. Všetko obilie uskladňujeme doma a keďže je tento rok mokrá žatva, budeme mať zvýšené finančné nároky na skladovanie“*, uviedol predseda PROD Bobrov Tomáš Lúchava.

Zaostrené na živočíšnu výrobu

Práve oravský región patrí medzi tie oblasti Slovenska, ktoré pre nepriaznivé prírodné podmienky nemajú predpoklady na produkciu obilnín a tak im zostáva poväčšine venovať sa najmä živočíšnej výrobe, hlavne produkcii mlieka, ktorá je navyše dlhodobo stratová. Oravci chovajú hlavne dobytok, pričom približne 6500 kusov dojníc majú vo veľkochovoch (ďalších niekoľko tisíc v súkromnom vlastníctve) s ročnou produkciou 35 miliónov litrov mlieka. Okrem toho chovajú asi 15 tisíc kusov oviec.

S mliekom o mlieku

Pestrá ponuka mliečnych výrobkov od oravských regionálnych producentov v rámci občerstvenia na žatevnom výjazde akoby dopredu naznačovala, že hlavnou témou bude výroba mlieka v ANC oblastiach. Tamojší poľnohospodári mliečnu krízu pociťujú o to viac, že presunom finančných prostriedkov z druhého do prvého piliera prišli o časť platieb v na podporu ANC oblasti.

Ministerka pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Gabriela Matečná poľnohospodárom priblížila, aké ďalšie kroky pripravuje ministerstvo nielen pre sektor prvovýroby mlieka, ale celkovo na stabilizovanie živočíšnej výroby na Slovensku. Po rozdelení 33 miliónovej podpory pre chovateľov dojníc začína pracovať na dlhodobých systémových opatreniach, po ktorých volá aj Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora. *„S ministerstvom financií sme už začali rokovania o budúcoročnom štátnom rozpočte. Jedným z opatrení pre poľnohospodárov by mala byť štátna pomoc smerovaná na podporu poistenia v poľnohospodárstve, úhrady veterinárnych liečiv a bonifikácia úrokov z úverov. To, či sa podarí do opatrení pre farmárov zahrnúť aj zelenú naftu, je v tejto chvíli ešte ťažko povedať“,* naznačila ministerka.

Podľa predsedu Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Milana Semančíka je žiaduce, aby sme na Slovensku udržali mliečnu komoditu aspoň na takej úrovni, aká je dnes. *„Dúfam, že sa v rámci štátnej pomoci podarí dostať do sektora ešte viac zdrojov, pretože všetko je o peniazoch. Napríklad Nemci rozmyšľajú o znížení odvodov z miezd, Česi o nezdaňovaní dotácií. U nás by takéto podobné nástroje veľmi pomohli“,* dodal Milan Semančík.

Zvýšenie kofinancovania PRV pravdepodobne nebude

Rovnako SPPK navrhuje zvýšiť kofinancovanie Programu rozvoja vidieka. „Pri presune prostriedkov medzi piliermi došlo v ku kráteniu balíka financií pre PRV o viac ako 180mil. eur. Je pravdou aj to, že štát v rámci kofinancovania uvedenej sumy ušetril prostriedky, ktoré dal do tzv. tretieho piliera. Aj napriek tomu je „klasická“ štátna pomoc v rámci krajín V4 najnižšia. Napríklad Česi navýšili príspevok štátu z 25% na 35%, čím získali ďalšie prostriedky do Plánu rozvoja vidieka“, naznačil predseda SPPK.

Ministerka pôdohospodárstva však dodala, že opatrení na podporu podnikania majú vytipovaných niekoľko, medzi nimi sú aj korekcie v odvodovej politike a podpora zamestnanosti v agropotravinárstve. Je však nereálne očakávať, že všetky sa ministerstvu podarí presadiť v krátkodobom horizonte. Vždy je to o diskusii s ministerstvom financií. „Žiaľ, už dnes viem povedať, že návrh komory zvýšiť kofinancovanie Programu rozvoja vidieka, z ktorého by sa potom mohli hradiť aj platby pre poľnohospodárske podniky v znevýhodnených prírodných oblastiach, je momentálne nereálny“, doplnila Gabriela Matečná.

Oravskí poľnohospodári sa s vedením SPPK dotkli aj otázky vytvárania silných odbytových združení najmä v komodite mlieka, ktoré by mohli tamojšiemu regiónu pomôcť a zlepšiť vyjednávaciu pozíciu pri rokovaniach s odberateľmi mlieka, aj keď všetci vedia, že tzv. úzke hrdlo je hlavne medzi prvovýrobcami a spracovateľmi na jednej strane a obchodnými reťazcami na strane druhej.

„Sever Slovenska je o živočíšnej výrobe a produkcia mlieka je predurčená na ekonomicky optimálnu transformáciu zeleného krmiva na hotové mliečne výrobky v produkčne znevýhodnených podmienkach. Preto je potrebné financie zo všetkých priečinkov rezortného ministerstva či už z degresivity priamych platieb a ostatných nečerpaných opatrení PRV, alebo presunom prostriedkov z priamych platieb do druhého piliera navýšiť platby v ANC oblastiach čím skôr. Musí to byť ale tak, aby bola podporená živočíšna výroba a nie bezpráčne pojedanie dotácií“ povedal na záver člen predstavenstva SPPK za Žilinský kraj Marián Kohút.